

N A Š D O M

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastoj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno krono za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Naša mladinska organizacija.

Znamenito je letošnje leto radi slovenskega mladeniškega gibanja. Vzbudili so se vsepovsod naši mladeniči, dramijo se tudi naša dekleta. Nepozabni nam ostanejo letošnji mladeniški shodi, ki so položili temelj vsej naši mladeniški organizaciji. Treba je, da se pričeto delo nadaljuje. To se bo zgodilo, ako se bodo pri vseh naših bralnih in izobraževalnih društvih osnovali posebni odseki, takoimenovane mladeniške in dekliske zveze, za katere v naslednjem priobčimo že dolgo in težko pričakovani opravilnik.

I. Opravilnik mladeniške zveze.

§ 1. Ime. Zvezi je ime: mladeniška zveza bralnega (izobraževalnega) društva v (pri) Ud zveze postane lahko vsak mladenič, ki je že do sedaj bil ud bralnega društva ali mladeniške Marijine družbe, sploh vsak pošten slovenski mladenič. Kdor se je udal nepoštenemu življenju, neha biti ud zveze. Kdor hoče pristopiti k zvezi, mora postati ud bralnega društva in vplača udnino, kakoršna je v navadi. Revnejšim, če jih je več od ene hiše, sme društveni odbor na njih prošnjo znižati udnino.

§ 2. Namen mladeniške zveze. Mladeniška zveza ima namen združiti vse

dobromisleče in dobrohoteče mladeniče župnije v močno družbo, v kateri bi se naj vneli za resnico in pravico, za pošteno mladeniško življenje in se izobraževali ter navduševali za vse to, kar je dandanes potrebno slovenskemu mladeniču, da tako postanejo kedaj hrabri branitelji naše sv. vere in slovenske domovine, vzgledni slovenski gospodarji in vrli avstrijski državljani.

§ 3. Kako mladeniška zveza dosega svoj namen. Da mladeniška zveza doseže svoj namen, prireja podučne shode, mladeniške slavnosti, izlete, se udeležuje enakih zborov v sosesčini in skrbi, da vsak ud bere kak koristen katoliški časnik in pomaga širiti dobro berilo med naše ljudstvo sploh, posebej še med mladeniče.

§ 4. Voditeljstvo mladeniške zveze. Mladeniško zvezo vodi voditeljstvo, v katero mladeniči ali ustmeno ali pismeno izvolijo na vsakoletnem občnem zboru mladeniške zveze na eno leto vsak 4 ude, redno pa toliko, da ima radi lažjega in uspešnejšega delovanja vsaka občina v župniji svojega uda v voditeljstvu. Udje voditeljstva izberejo mladeniški zvezi voditelja, namestnika, tajnika, blagajnika, knjižničarja, po razmerah tudi pevovodja, vodja gledališčnih predstav itd. Če vodi-

teljstvo šteje le 4 ude, je tajnik ob enem knjižničar. Mladeniške zveze duhovni voditelj je domači dušni pastir, ki ima pravico in dolžnost posebno skrbeti za mladeniško zvezo. Voditeljstvo mladeniške zveze mora potrditi odbor bralnega društva, ki ima sploh vrhovno vodstvo nad zvezo, ker je ona le zveza mladeničev — udov bralnega društva, ne pa samostalno društvo.

§ 5. Opravila voditeljstva. Voditelj oziroma namestnik zastopa mladeniško zvezo na zunaj in vodi seje voditeljstva, podučne shode in zbere ter sploh vse zvezine zadeve in prireditve. Tajnik vodi imenik udov, piše zapisnike sej voditeljstva, podučnih shodov in mladeniških zborov ter z voditeljem oziroma z namestnikom podpisuje vsa zvezina pisma. Blagajnik pobira med udi zveze udnino za bralno društvo in jo izroča blagajniku bralnega društva ter oskrbuje tudi posebno blagajnico mladeniške zveze, v katero zbirajo mladeniči doneske za kake posebne namene n. pr. za izlete itd. Knjižničar pomaga knjižničarju bralnega društva pri izposojevanju knjig. Vse važne zadeve zvezine se rešujejo v posebnih sejah voditeljstva, ki jih sklicuje zvezin voditelj in se jih udeležuje tudi duhovni voditelj. Udje voditeljstva skrbje vsak v svoji ob-

Glas vesti.

Prevel Ivan Vuk.

K prijateljem mojega pokojnega očeta se je štel tudi veleposestnik Vrhnik. Njega je imel moj oče tudi najraje. Stanoval je daleč za gozdom, in je bil srednje rasti ter nekoliko šepal. Ako ga je moj oče obiskal, spremljal ga je potem še daleč in če je bil posebno dobro razpoložen, sta se še vsedla oba prijatelja na mehko trato ter se pogovarjala. Ako pa je prišel »stric«, kakor je moja mati gospoda Vrhnika klicala, k nam, ga je pa potem spremljal moj oče na polovico pota. Prijateljstvo, pravo prijateljstvo je pač eden izmed onih redkih, dragih zakladov, ki jih ima človek. Nekega jesenskega dne sem dobil dovoljenje od očeta, da grem z njim k »stricu« se malo poigrat z njegovimi otroci. Žena »strica« nam je dala hrušek, kruha in meda. Potem smo pa šli v vrt, kjer smo se igrali in valjali po travi, da je bilo kaj.

Gospod »stric« je prinesel za očeta in za se dve dolgi pipi, iz katerih sta mogočno puhala v zrak modre dimnaste oblake in kroge.

»Pomisli«, nagovori Vrhnik mojega očeta, »s sosedom Grilom sem zapleten v tožbo.«

»Ti se šališ«, odgovori moj oče. »Med vama vendar ni mogoča nobena tožba.«

»To sem tudi sam mislil, in vendar se je zgodilo.« Pri teh besedah spusti gospod »stric« veličastne oblake dima v zrak. »Gril trdi, da mi ni ničesar dolžan.«

»Nemogoče! — Ali nimaš nobenih dokazov, da si mu posodil denar?«

»Imam«, odvrne »stric«. »Imam celo dolžno pismo; ali Gril trdi, da ni njegov podpis.«

»Čudno. — In kdo je pisal dolžno pismo?«

»Ti! — Le pomisli. — Tri leta je od tega. Bil si ravno pri meni, ko pride Gril k meni in me vpraša, če mu posodim za nekaj let sto goldinarjev. Malo prej sem bil prodal pšenico in sem imel ravno denarje pri rokah. Ti si spisal dolžno pismo in Gril je podpisal. Denar sem mu dal med štirimi očmi.«

Moj oče je pomisljal; vendar se ni mogel več spomniti, ker je imel s pisanjem veliko opravila v vseh rečeh in tedaj ni

vsega pomnil. Konečno je bil kot priča poklican pred okrajno sodnijo v R... Sodnik mu pokaže dolžno pismo in vpraša, ali je on to pisal. Oče potrди. Na drugo vprašanje, če mu je znano, da je Gril podpisal in posojilo vzel, pa je rekel, da se več ne spominja. Tako je ostalo zadnje sredstvo med strankama — prisega.

Na dan obravnave stal je moj oče že popoldan pri oknu in nestrpno pričakoval »strica«, ki mu je obljubil, da mu še tisti dan sporoči o obravnavi in razsodbi.

Bil je zimski dan meseca prosinca in lep saninjak. Kar pridrižijo sani in v sobo stopi prijatelj mojega očeta, Vrhnik in vzklikne veselo: »Prijatelj, tožbo sem dobil. Gril je ravnal po glasu svoje vesti.«

»Hvala Bogu!« vzklikne moja mati in sklene roke, »da mož ni pogubil svoje duše, ampak poslušal glas svoje vesti.«

Sedaj je začel »stric« pripovedovati posameznosti in kako je Gril obstal, ko mu je govoril sodnik na srce in mu pravil, da bi jaz gotovo ne vzdignil tožbe zoper svojega prijatelja, ako bi ne bil primoran in bi ne bila pravica na moji strani. »Pomislite!« konča sodnik, »da smo tudi

čini, da pridobijo vse dobre mladeniče zvezi in da se ti redno udeležujejo podučnih shodov.

§ 6. Zvezini podučni shodi. Redno naj priredi zveza vsaj eden podučni shod v mesecu; če je mogoče, tudi več, posebno v zimskem času. Vrč se naj podučni shodi po večernicah v čitalnici bralnega društva in naj trajajo pol ure, k večjemu eno uro. Udeležiti se jih smejo tudi možje. Podučni shod otvori in vodi zvezin voditelj ali njegov namestnik, tajnik prečita zapisnik zadnjega podučnega shoda, ki se odobri, eden ali več mladeničev deklamuje, na to je podučni govor. Potem sledi razgovor o podučnem govoru in o vseh drugih zvezinih zadevah. Prične in konča se lahko podučni shod s pesmijo. Po podučnem shodu pa knjižničar izposojuje časnike in knjige mladeničem.

§ 7. Zvezine slavnosti in izleti. Zveza priredi na leto eno ali dve mladeniški slavnosti. Naznanila oblastvom oskrbuje seveda odbor bralnega društva. Enkrat ali dvakrat v letu napravi izlet v sosesčino, da se sestane s sosedno mladeniško zvezo na skupnem podučnem shodu. Če se v sosesčini priredi mladeniška slavnost, se je polnoštevilno udeleži zveza, ako to sklene voditeljstvo v zvezi z duhovnim voditeljem. Pri zvezinih izletih vsakokrat spremlja mladeniče duhovni voditelj, ki ima strogo paziti na to, da se ničesar ne zgodi, kar bi škodovalo mladeničem na časti in poštenju. V slučaju, da je zadržan, odloči za spremljevalca in nadzornika zanesljivega moža ali mladeniča. Mladeniči skupno odidejo od doma in skupno zopet odhajajo domov.

II. Opravilnik deklinške zveze.

§ 1. Zvezi je ime: deklinška zveza bralnega (izobraževalnega) društva v (pri) Ud zveze postane lahko vsaka deklica, ki je že do sedaj bila ud bralnega društva ali deklinške Marijine družbe, sploh vsaka poštena slovenska deklica. Deklica, ki se je udala nepoštenemu življenju, neha biti ud zveze. Deklica, ki hoče pristopiti k zvezi, mora postati ud bralnega društva in vplača udnino, kakoršna je v navadi. Revnejšim, če jih je več od ene hiše, sme

mi sodniki ljudje in ne vemo, na kateri strani je pravica. Ali vsevedni Bog ve, in kaznuje vsakega, ki ga po krivem pokliče za pričo. In ta kazen ni majhna, kar morate sami vedeti, ako že posvetna sodnija strogo kaznuje krivoprisežnika. — Storite toraj tako, da boste imeli lahek odgovor pred večnim sodnikom in mir pred vestjo. Ali torej hočete priseči?«

»Hočem«, odvrne zamolklo Gril. Vsi v dvorani navzoči se dvignejo, sodnik me pogleda in jaz sem videl, da zgubim tožbo. Gril stopi pred sodni stol pred sv. razpelo in dvigne desnico. Ali o čudež! — Ko je hotel prisego spregovoriti, pobesi roko in glavo ter reče: »Ne bom prisegel! Jaz sem hotel denar utajiti.«

Sodnik ni bil malo presenečen in reče Grilu, da si je po nepotrebnem in nepremišljeno nakopal toliko stroškov, potov in toliko noči prečul. Vendar je dobro, da je spoznal v zadnjem hipu svojo krivdo in poslušal glas svoje vesti, ter ni obtežil svoje duše s pregreho krive prisege. — Blagor njim, ki poslušajo glas svoje vesti in ta glas ubogajo.

društveni odbor na njih prošnjo znižati udnino.

§ 2. Namen deklinške zveze. Deklinška zveza ima namen združiti vse dobrosmisleče in dobrohoteče deklice župnije v močno družbo, v kateri bi se naj vnaemale za resnico in pravico, za nedolžno deklinško življenje in se izobraževale ter navduševale za vse to, kar je dandanes potrebno slovenski deklici, da tako postanejo kedaj vrle zagovornice naše sv. vere in slovenske domovine ter vzgledne slovenske gospodinje. Deklinška zveza še ima posebni namen, da vzbuja zanimanje za našo preimeno šolsko družbo sv. Cirila in Metoda s tem, da zbira doneske za to družbo ali pa celo poskrbi, da se v kraju ustanovi in vzdržuje posebna ženska podružnica sv. Cirila in Metoda.

§ 3. Kako deklinška zveza dosega svoj namen. Da deklinška zveza doseže svoj namen, prireja podučne shode in deklinške zборе in slavnosti ter skrbi da vsaka deklica zveze bere kak koristen katoliški časnik in pomaga širiti dobro berilo med naše ljudstvo, posebej še med dekleta.

§ 4. Voditeljstvo deklinške zveze. Deklinško zvezo vodi voditeljstvo, v katero dekleta ali ustmeno ali pisмено izvolijo na vsakoletnem občnem zboru deklinške zveze na eno leto vsaj štiri ude, redno pa toliko, da ima radi lažjega in uspešnejšega delovanja vsaka občina v župniji svojo zastopnico v voditeljstvu. Udje voditeljstva izberejo deklinški zvezi voditeljico, namestnico, tajnico, blagajničarko, knjižničarko, po razmerah tudi voditeljico petja in gledaliških predstav itd. Če voditeljstvo šteje le štiri ude, je tajnica ob enem knjižničarka. Deklinške zveze duhovni voditelj je domači dušni pastir, ki ima pravico in dolžnost posebno skrbeti za deklinško zvezo. Voditeljstvo deklinške zveze mora potrditi odbor bralnega društva, ki ima sploh vrhovno vodstvo nad zvezo, ker je ona le zveza deklet — udov bralnega društva, ne pa samostalno društvo.

§ 5. Opravila voditeljstva. Voditeljica oziroma namestnica za stopa deklinško zvezo na zunaj in vodi seje voditeljstva, podučne shode in zборе ter sploh vse zvezine zadeve in prireditve. Tajnica vodi imenik udov, piše zapisnike sej voditeljstva, podučnih shodov in deklinških zborov ter z voditeljico oziroma namestnico podpisuje vsa zvezina pisma. Blagajničarka pobira med udi zveze udnino za bralno društvo ter oskrbuje tudi posebno blagajnico deklinške zveze, v katero zbira dekleta doneske za kake posebne namene. Knjižničarka pomaga knjižničarju, oziroma ga nadomestuje ob deklinških podučnih shodih pri izposojevanju knjig. Vse važne zadeve zvezine se rešujejo v posebnih sejah voditeljstva, ki jih sklicuje voditeljica in se jih vdeležuje tudi duhovni voditelj. Udje voditeljstva skrté vsak v svoji občini, da pridobijo vse dobre deklice zvezi in da se te redno udeležujejo podučnih shodov.

§ 6. Zvezini podučni shodi. Redno naj priredi zveza vsaj eden podučni shod v mesecu; če je mogoče, tudi več, posebno v zimskem času. Vrč se naj podučni shodi po večernicah v čitalnici bralnega društva in naj trajajo pol ure, k večjemu eno uro. Udeležiti se jih smejo tudi žene. Podučni shod otvori in vodi zvezina voditeljica ali njena namestnica, tajnica prečita zapisnik zadnjega podučnega shoda,

ki se odobri, ena ali več deklic deklamuje, na to je podučni govor. Potem sledi razgovor o podučnem govoru in o vseh drugih zvezinih zadevah. Prične in konča se lahko podučni shod s pesmijo. Po podučnem shodu pa knjižničarka izposojuje časnike in knjige dekletam.

§ 7. Zvezine slavnosti. Zveza priredi na leto eno ali dve deklinški slavnosti. Naznanila oblastvom oskrbuje seveda odbor bralnega društva.

III. Gradivo in viri za podučne govore.

Dvojni namen imajo podučni govori zvez: da bi po njih postala naša mladina narodno zavedna in bi ljubila domovino in materni jezik, da bi si pa tudi pridobila toliko potrebno stanovsko, strokovno izobrazbo. Podučne govore bodo pač večinoma imeli duhovniki, učitelji, tu pa tam vseučiliščniki, bogoslovci in dijaki ob počitnicah; imamo pa tudi že dokaj mladeničev in deklet, ki se ne strašijo govorov. Posebno važnost polagamo na zgodovinske govore. Naša mladina — posebno mladeniči, se mora natanko seznaniti s slovensko zgodovino. Ni Bog vé kako slavna, a zanimiva in podučna je dovolj, vredna, da jo poznamo, proučujemo. Zgodovinski govori bodo pač najbolj budili narodno zavest, katere še je žalibog tako malo med našim narodom. Nalega bo naših zvez, da nam vzgojijo med mladeniči in dekleti govornikov in govornice. V tem oziru bodo gotovo radi pomagali zvezam duhovni voditelji. V začetku bo treba spisati govore, podučiti natančno govornike o obnašanju in ponašanju pri govorjenju, pri deklamaciji. V ta namen je porabna drobna knjizica v nemščini: Kurze Anleitung zur Erlernung des Vortrages. Wien, Buchdruckerei A. Opitz, VIII Strozzigasse 40. V naslednjem podamo gradiva in vire podučnim govorom za mladeniške in za deklinške zveze.

A. Za mladeniške zveze.

1. V pospeševanje narodne zavednosti:

Namen in korist mladeniške zveze. Kaj pomeni geslo: Z Bogom in Marijo za slovensko domovino? Trobojnica je moj ponos. Biti slovenske krvi, biti Slovincem ponos! Vse za vero, dom, cesarja! Kakšnih mladeničev potrebuje slovenska domovina? Lepota slovenske domovine. Slovenska domovina nekdanj in sedaj. Samo, Borut, Gorazd, Hotimir, Volkun, Vojnimir in Jngo, slovenski vojvode in vladarji. Oglej (sv. Pavlin) — Gospa Sveta (sv. Modest) — Velegrad (sv. Ciril in Metod) ali pokrščenje Slovencev. Tri poglavitne zasluge sv. bratov Cirila in Metoda za Slovence. Sosedni Slovincem (Obri, Madjari, Nemci, in Lahi). Tisočletno krivično postopanje Nemcev proti Slovincem. Križarske vojske in Slovenci. Habsburžani na Slovenskem. Celjski grofje. Turške vojske — turški navalni na Slovensko. Francoske vojske; Napoleon in Slovenci. Lutrova kriva vera na Slovenskem. Prvi slovenski pisatelji. Valentin Vodnik, prvi slovenski pesnik. Najimnitnejši slovenski pesniki. Najimnitnejši slovenski pisatelji. Škof Anton Martin Slomšek in njegove zasluge za slovenski narod. Slavna slovenska misijonarja Friderik Baraga in dr. Jan. Knoblar. Imenitni slovenski možje. Bodimo ponosni na slovenski materni jezik in na slovensko slovstvo. Družba sv. Mohorja, dika in ponos slovenskega naroda. Izobrazuj se v materinem jeziku; spoštuj in ljubi ga pred vsemi drugimi jeziki! Domača knjižnica. Velika korist dobrega berila. Neizmerna škoda slabega berila. Pomen gledaliških iger. Kaj je omika? Božja volja je, da smo Slovenci, božja volja je, da ostanemo Slovenci. Sv. katoliška vera in bodočnost slovenskega naroda. Kdor ni v resnici veren, ne more biti v resnici naroden! Kaj nas uči naša slovenska cerkvena, politična in slovenska zgodovina? Nekaj črtic iz svetovne zgodovine. Veliki slovenski narod ali Hrvat, Srbi, Bolgari, lužiški Srbi, Čehi in Slovaki, Poljaki, Rusini in Rusi, bratski narodi Slovencev, Slo-

vanske države. Današnje razmere v Avstro-ogrski državi. Naši bratje Hrvati. Makedonci ali vstaja na Balkanu. Zgodovina domačega kraja. Slovenski junaki. Nekaj vzglednih slovenskih mladeničev. Kako naj skuša slovenski mladenič koristiti svoji domovini?

Viri: Staré: Občna zgodovina; dr. Križanič: Zgodovina sv. katoliške cerkve; Trdina: Zgodovina slovenskega naroda; dr. Kos: Gradivo za slovensko zgodovino v srednjem veku; I. zv.; Glaser: Zgodovina slovenskega slovstva; Vrhovc: Germanstvo in Slovanstvo; Matica Slovenska: Slovenska zemlja (Goriška, Trst z Istri, Beneška Slovenija, Kranjska vojvodina); Črtice iz slovenske zgodovine; Hubad: Junaki I. in II. zvezek; Leban: Andrej Čehovin; Politični katekizem za Slovence; Naši časniki; Naši narodni grehi. Napisal Podgraški. V Gorici 1900; Poročilo o I. shodu kat. slov. nepolitiških društev l. 1902 v Ljubljani.

2. Za stanovsko, strokovno izobrazbo:

Kmečki stan, prvi stan v državi. Današnji položaj kmečkega stanu pri nas in drugod. Pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal. Vinarstvo, sadjarstvo, vrtinarstvo, živinoreja, čebelarstvo, domača obrt, razna rokodelstva. Imej veselje s svojim kmečkim stanom in brigaj se za pravi napredek svojega gospodarstva! Pomen zadrug. Zadruga na Slovenskem. Naše posojilnice. Slovenska trgovina. Prirodno gospodarstvo slovenskih dežel. Kruha je dovolj na domači slovenski zemlji. Kakšno je naše narodno gospodarstvo? Slovencem je treba zavednih obrtnikov. O varčnosti. Čebelica. Sovražniki našega zdravja. Varuj se pijančevanja! Vseslovenska družba treznosti. Navadno knjigovodstvo. Gospodarska knjiga: zapisnik dohodkov in stroškov. Gospodarski napredek je podlaga našemu narodnemu napredku. Svoji k svojim!

Viri: Sovran: Črne bukve kmečkega stanu; Rohman: Poljedelstvo; Povše: Umni kmetovalec; Belé: Viničarjev kašipot; Gombač: Novo vinogradništvo; Ivan Kosi: Umni kletar in Čuvajte trto! Časniki: Narodni Gospodar, Kmetovalec, Slovenski Čebelar, Slovenski Gospodar in drugi; Vesel: Olikani Slovence; Josip Kotlarski: O pristojnem ponašanju in o čistoti; Početek protialkoholnega gibanja na Slovenskem (knjižnica slov. kršč. socialne zveze).

B. Za dekliske zveze.

Namen in korist dekliske zveze. Katera deklica ljubi slovensko domovino? Opis slovenske domovine. Poglavitne lastnosti dobre Slovenke. Imenitne deklice in žene. Devica orleanska. Josipina Turnogradska, slov. pisateljica. Sestra Bonaventura Suhač, slov. pesnica. Pavlina Pajkova, slovenska pisateljica. Slovenska deklica in žena v našem narodnem življenju. O slovenski pesmi. Pomen dobre gospodinje. Ljubi snago. Bodi varčna. Skrbi za zdravje. Skrbi za izobrazbo duha in srca.

Viri: Josipina Turnogradska (Dom in Svet 1899); S. Bonaventura Suhač (Koledar družbe sv. Mohorja 1893); Pavlina Pajkova (Dom in Svet 1902 in Koledar dr. sv. Moh. 1903); M. Luitgarda Ribar: Vrla gospodinja. V Ljubljani 1902; dr. I. Srnc: Nank o gospodinjstvu. Moh. dr. 1871; Jemeršič-Gregorčič: Materino delo za Boga in domovino; Marija Jambrišak: Znamenite žene u povjesti i pričama, I., II. in III. svezak. Zagreb, knjižara Lav. Hartman. Hubad: Junaki I. in II. zvezek (Turki pred Radgono, Srčne Blejke, Junaška žena, Rezika Turek, Srčna Skaručanka).

Za mladeniške in dekliske zveze so jako uporabne sledeče nemške knjižice: Wetzlove knjižice: Der Mann, Der Weg zum Glück für die männliche Jugend, Ein Führer auf dem Lebenswege für die weibliche Jugend, Sparen macht reich, Bleib gesund, Daheim, Das Vereinsleben: tri knjižice v založbi J. P. Bachem v Kolinu: Kompass für den jungen Arbeiter, Gesundheitskompass, Der Schnaps; Wegweiser zum häuslichen Glück für Mädchen in Das häusliche Glück für Frauen, obe izdani v M. Gladbach; Stoff und Stoffquellen für Vorträge in den kath. Jünglings-Vereinigungen. Herausgegeben von dr. Jos. Drammer in Köln; Fr. Kunze: Vorträge für kath. Vereine, 2 zvezka.

Za podučne govore pri dekliskih zvezah se lahko mnogo gradiva porabi od gradiva za mladeniške zveze. Tako pa govornikom in govornicam ne bo primanjkovalo gradiva za govore. Duhovni voditelji pa so ob enem opozorjeni na razne vire, iz katerih lahko zajemajo. Če se vsi ti predmeti obdelajo, koliko koristnega in potrebnega se bo naučila naša slovenska mladina! Če še kdo potrebuje kakega razjasnila, naj se

obrne do podpisane tajnika „Pomožnega odbora za Štajersko.“

IV. Bralna društva, pristopite k ljubljanski „Slov. kršč.-socialni zvezi“!

Opozarjali smo že naša bralna društva, da naj pristopijo k ljubljanski „Slov. kršč.-socialni zvezi“, katera naj bi zjedini vsa slovenska nepolitična društva, toda pristopilo še je le nekaj društev. Ako hočemo kaj doseči, povsod delati in napredovati, treba je skupne vspodbudbe in podpore, katero bo dajala vsem našim društvom „Zveza“. Mnoga društva so odvržali od pristopa k „Zvezi“ visoki mesečni doneski, ki so sledeči:

a) Društva, ki imajo do 50 članov, plačajo 25 v.

b) Društva od 50 do 100 članov plačajo 50 v.

c) Društva od 100 do 150 članov plačajo 1 K.

d) Društva nad 150 članov plačajo 2 K.

Če pomislimo, da je največ društev, ki štejejo manj nego 100 udov, pač doneski niso preveliki. Sicer pa ti doneski ne bodo brez koristi za društvo. Skrbelo se bode za razne ugodnosti od strani ljubljanske „Zveze“.

Bralna društva na Štajerskem, pristopite torej prej ko slej k „Zvezi“; to sklenite na občini zborih, ki se bodo vršili v prihodnjih mesecih. Pristopne izjave dopišljite tajniku „Pomožnega odbora za Štajersko“. Imena društev pristopivših k „Zvezi“ se bodo objavljala v „Našem Domu“.

Vsa naša bralna in izobraževalna društva zedinjena v „Zvezi“ bodo velikanska kulturna moč v obrambo naših narodnih pravic in v pospešitev vsestranske zavednosti in izobrazbe. Torej ne odlašajte več s pristopom!

V. Sedaj pa na delo slovenski mladeniči, slovenska dekleta!

Že mnogokje so naši mladeniči hoteli osnovati mladeniško zvezo, pa niso vedeli, kako in kaj. Istotako dekleta. Opravilnika sedaj pojasnjujeta vse. Zato pa ne odlašajte, še ta mesec se združite mladeniči naših Marijinih družb v mladeniške zveze pri bralnih društvih, in dekleta pa v dekliske zveze, da bodo naše armade lepo urejene in razvrščene. Potem pa na krepko delo pri podučnih shodih skozi zimo. Gradiva imate dovolj, prijateljev boste že našli, ki vas bodo podpirali na podučnih shodih. Vadite se v govorih, v deklamacijah, učite se v petju, učite se vsega potrebnega za svoj stan, za bodočnost. Delujete na to, da se vsi slovenski kraji prbudijo, da naši ljudje spoznajo, v kolikih nevarnostih je mali slovenski narod v verskem oziru, v narodnem oziru, v političnem in gospodarskem oziru. Krepko vaše delo, mladeniči, dekleta, bo omejilo, bo sčasoma kolikor toliko odstranilo te nevarnosti in domovini slovenski, naši ljubljani Sloveniji zasinejo dnevi veselejši in srečnejši. V to pomozi Bog in sreča junaška!

Fr. Sal. Gomilšček, kaplan,

tajnik „Pomožnega odbora za Štajersko“,
P. Sv. Benedikt v Slov. goricah.

Na slovanskem Balkanu.

Turčiji nič kaj ne ugaja način, po katerem jo hočeta nadzirati Avstrija in Rusija v Makedoniji. Ona bi rada, da bi

bili konzuli, ki bodo nadzirali turške oblasti, v turški službi, ne pa v avstrijski in ruski službi, kakor je sedaj določeno. Seveda, za Turke bi bilo to kaj ugodno, kajti znano je, da vrana vrani ne izkljuje oči.

Slovanski Makedonci upajo, da se bo sedaj vendar-le polagoma vrnil mir v njihovo tužno domovino. Zadnje dni so imeli makedonski ustaški voditelji shod v Sciji na Bolgarskem, katerega se je udeležil tudi glavni voditelj ustašev Boris Sarafof, in na tem shodu so sklenili, da ustavijo za tekoče leto boje. Ker se pa vendar ni popolnoma zanesti, da se res končajo krvave igre na Balkanu, sklenili so ustaši, po zimi pridno nabirati novih močij za boj, da so pripravljene, ko bo treba.

Pretakanje vina.

Izmed najvažnejših del v kletarstvu je pretakanje vina, katero pa, žal, skoraj vsi manjši vinogradniki opuščajo, čeprav se jim dan na dan priporoča.

Pretakanje ima dvojen namen, in sicer prvič, da se vino loči od drož, in drugič, da mlado vino pride z zrakom v dotiko, da se hitreje očisti in dozori.

Mnenje in trditev navadnih vinogradnikov, da s pretakanjem vino izgubi na dobroti in da ostane močnejše, prijetnejše in bolj zdravo, če ves čas, dokler ga ne prodajo, ostane na drožah, je popolnoma — bosa, ali naravnost rečeno — nezmisel. Vzroke, zakaj se morajo vina pretakati, smo povedali že pri kipenju, sedaj pa hočemo ta pojasniti nekoliko spopolniti.

V navadnih (pravih) razmerah, se mošt očisti v 4—8 tednih po dokončanem burnem kipenju. Dotlej, t. j. do 11. novembra se govori le o moštu, od te dobe naprej pa se smatra kot mlado ali novo vino, in od druge trgatve naprej kot staro vino ali starina.

Čas pretakanja. — Meseca novembra ali v prvi, gotovo pa v drugi polovici decembra se mora vsako novo vino pretočiti v snažen sod. Ako je že z grozdem prišlo veliko gnilega grozdja ali vsled poznega žveplanja in škropljenja tudi mnogo žvepla in nekaj bakra v mošt, potem vsakdo stori popolnoma prav, ako mošt pretoči še prej, kmalu ko se je končalo burno vrenje, torej po preteku 2 do 4 tednov. S tem si veliko koristi, ker ni izključeno, da vino dobi duh po žveplu ali se drugače pokvari, če del časa ostane na takih drožah. O tem smo se letos sami prepričali, ko smo tako vino pretočili dva tedna potem, ko se je končalo burno vrenje; drože so jako smrdele, vino pa je sedaj popolnoma zdravo in se je hitro učistilo.

Način pretakanja. — Pri prvem pretakanju mora vino priti v dotiko z mnogo zraka; teče naj iz soda najprej v velik skaf, in od tu naj se spravlja v drug, ravnokar osnažen sod. Posebno tedaj, če se pretaka s sesalkami, se mora mlado vino najprej pretočiti v drugo posodo.

Če se vino nerado čisti in če je v mošt prišlo mnogo gnilega grozdja, priporočamo sod prav malo zažveplati (1 kos na 5—10 hl), predno se vanj vlije vino, posebno tedaj, če ima vino duh po žveplu, ker se žveplena sokislina spoji z ono žvepleno spojino, ki je v vinu (z žveplanim vodnikom), in pri tem se tvori voda,

žveplo pa se izločuje in se z drožami useda na tla.

Če ne dostaja posode in se mora vino zopet dejati v isti sod, potem naj se pretoči v kako kad, sod pa naj se dobro izmije in zopet takoj z vinom do vrha natoči.

Vreme pri pretakanju. — Če je le mogoče, naj se vedno pretaka ob lepem, suhem, nikakor ne ob deževnem in prav mrzlem vremenu. Klet se mora že pred pretakanjem dobro prezračiti, posebno če je zaduhla in vlažna.

Spremembe v vinu po pretakanju. — Po pretakanju postane vsako vino bolj šibko ali pusto (plehko), ker izgubi nekaj ogljikove kisline, alkohola pa le toliko, da ga ni vredno omenjati. Toda že po preteku 1—2 tednov postane še bolj rezko kakor je bilo poprej, lepše rumenkaste barve, prijetnejšega okusa in duha ter bolj čisto; vse to radi tega, ker se je nasitilo zraka, ki pospešuje nadaljni razkroj sladkorja, vsled česar se razvija tudi ogljikova kislina, in ker se zrak spaja z beljakovinami, se te hitreje usedajo na dno. **«Umno Metarstvo».**

Razne novice in druge reči.

Naše misli. Vendar enkrat se nam je posrečilo dobiti navodilo za mladeniške in dekliske zveze! Danes je priobčujemo in s tem izpolnjujemo svojo že dvakrat dano obljubo! Na podlagi tega navodila se bo vršila prihodnji četrtek, dne 12. nov. v sobani bralnega in pevskega društva «Maribor» seja Zvezinega pododbora nepolitičnih društev. Ker pa nimamo nič skrivnostnega med seboj, ampak se vse godi le v blagor naše vrle slovenske mladine, zato se lahko udeležite tega posvetovanja tudi rodoljubni mladeniči in mladino-ljubi, ki niso v odboru. Kdor se želi udeležiti posvetovanja, naj nam takoj piše! Več glav, več misli! Delajmo vsi skupno na to, da bo naše mladeniško gibanje vedno ostalo ponos slovenskega Štajerja. Ako se udeleži tudi kdo iz Koroškega posvetovanja, bo nam zelo ljubo. Koroški bratje so nam vedno dragi in mili. Na svidenje pri resnem posvetovanju!

Velikodušen Slovenec. Pod uplivom šentiljskih slaboglasnih nemškutarjev je tožil nek narodni mlačnež narodnega mladeniča v Št. Ilju vsled razžaljenja časti. Ker pa je bila tožba neopravičena in je vložil narodni mladenič protitožbo, spravil se je mlačnež pred obravnavo z našim mladeničem, ki mu je vse velikodušno odpustil. Med narodnimi mladeniči vlada vsled srečnega izida veliko veselje.

Z zelenega Pohorja. Kmalo bode prišla zima. Se svojo belo odejo bode zamorila vse pozne jesenske cvetke. Ž njo se bodo končali tudi živahni narodni shodi. A nič ne de, vzdramili se bomo za prihodnje leto krepkeje in bolj pripravljene. Tudi mladeniški shodi se bodo prihodnje leto vršili gotovo z veliko navdušenostjo. V slovenjebistriškem, deloma tudi v konjiškem okraju in v bližini, upamo da se priredi prihodnje leto mladeniški shod. Vkljub jezi «Štajerca», ki se bode gotovo ljuto zaganjal v to stvar, naj mladino-ljubi, ako jim je mar narodnost in vera, priredijo mladeniški shod v Slovenski Bistrici. Ta shod bil bi gotovo velikega pomena za mladeniško gibanje. **Zatorej prihodnje leto mladeniški shod v**

Slovenski Bistrici. Ta misel naj živi! — Bojan.

Iz Korondičberga nad Peklom. To vam je bil strah, ko sem zadnjič omenil, da nameravam prirediti velik jesenski lov na korondiče. Njih lastniki so skušali vse mogoče načine, da bi si jih rešili. Kadili so je s petimi, sedmimi in devetimi križi, nabranimi pod kapom, in kropili z vodo, prinešeno iz treh studencev iz šestih far. To so vam iskali, kje bi našli ob mejah studence, da jim je pot curkoma lil raz čelo. Ko sem jih z rešpetlinom opazoval, sem se moral trdno prepasati, da nisem od smeha počil. Nadalje so pod prag vkapali dvanajst lesov možkega in dvajset lesov ženskega spola, korondiče pa so mazali s kačami, najdenimi v spomladi pred sv. Jurijem. Narejali so še vsakojako copernijo in vragolijo, celo največjih stoškov se niso vstrašili, samo da bi se rešili te lepe (?) stvarice. — Med tem pa sem jaz delal priprave za lov. Nabil sem najprej veliko kad, kjer bi korondiče zavečil. Nekje sem namreč zvedel, da teče iz njih pravo germansko žganje, a nisem verjel. Pregovor pa pravi: «Kdor ne verjame, naj pa poskusi»; in tako sem mislil tudi jaz poskusiti. . . V petek, ko še je bilo precej lepo vreme, sem se mislil podati na lov, pa opazil sem, da sem imel premalo smodnika. Zato sem se pa podal na Ptuj kupovat. Prej sem se še pokrepčal pri Sv. Bolfenku v Horvatovi gostilni. Seboj sem vzel vso lovsko orodje. Ko sem se peljal proti Ptuj, sem si zapel ono cepikliško: «Na cepiklu jaz se peljam, na hrbito puškico imam; gledam pa skoz rešpetlin, da korondičev vlovim.» — Od daleč proti meni sem zagledal, kako je hitela Prložjakova Micika. Na rokah je nekaj imela in mislil sem, da je kakega dojenčka pestovala. Motil sem se. Nesla je iz Ptuja korondiča. Kakor blisk švignil sem s cepiklom mimo nje ter jej s potoma korondiča ukral. Ko sem se potem nazaj ogledal, videl sem, kako se je križala, in kakor mašenske jabolké debele solze teklo so jej po licu. Gotovo je bila uverjena, da jej ga je sam hudič odnesel. Ko sem se vračal s smodnikom domov, peljal sem se čez Vrajnsko. Polukam na rešpetlin in kaj vidim? Pri hiši, kjer je v ogradi med izabelo križ, božal je fant tolstega korondiča. Rad bi si ga prisvojil, zato sem pa čakal jedno uro, predno sem ga dobil. Omeniti pa moram, da se ta fant precej narodnega «štüli» ter ga imajo nekateri za cepiklista. Pa zato ni dovolj brihten. Pa vedi fant: «Z gifno kroti se ni igrati!» — Nadalje peljam se v Levanje, kjer si prisvojim jednega korondiča pri Potrčovem Frančku. Ta fant se je namreč že dolgo ženil, pa ni imel nikjer sreče, zato pa si je ptujkega korontača za ljubico izbral ter mu gre skoro za vsacih štirinajst dni naproti v mesto. Od tod peljam se v vas, kjer ga ukradem Tomažovem Janži. Pa komaj sem smuknil iz dvora, me gospodar zapazi ter leti z vilami za menoj. «Hej Janžek, jaz se že brez držača lahko peljam!» mu zakričim ter švignem skozi vas. Peljal sem se tako naglo, da sem komaj zapazil, ko je korondič pri jedni hiši skozi okno smuknil. Pa tega nisem maral, ker je pal v gnojnico. Ko se obrnem iz vasi, si zapojem ono lovsko: «Puško 'mam nabito, v korondiča uprto; iz puške ustrelim, prav dobro ga trofim!» — Pa komaj sem odpel zadnjo

besedico, trči nekaj tako močno v cepiki, da se z njim vred prevržem v blato. Še o pravem času se skobacam ter ustrelim korondiča, ki je proti Žampi smuknil. Ko si ga naložim v torbo, se odpeljem ves blaten skoz Destence, Svetince itd. v svoj brlog. Kakor sem izvedel, bila je tam, kjer sem padel, cela fotografija in Žampa jo je izmeril, da bi potem zasačil cepiklista. Dolgost je zmeril stodvainsedemdeset cm, jaz pa merim stotriinsedemdeset cm. Lov sem mislil nadaljevati drugega dne. Pa neprestano deževje me je zadržalo tako dolgo, da so mi nalovljeni korondiči zasmrdeli ter sem jih moral na gnoj vreči. Toraj z žganjem ne bo nič. Ker pa se sedaj vsled vednega blata ne morem podati na lov, odpeljal se bom na Ogrsko. Tam nekje je tak studenec, če se zaspani s to vodo umije, se vzdrami popolnoma. To vodo prinesel bom polovici odbora našega bralnega društva, ki je zelo zaspan, dočim se drugi odborniki trudijo na vso moč. Da pa se ta korondiška zalega ne bode preveč tačas zaredila, prevzel bo mojo nalogo ribniški rešetar, ki bo po hišah prodajal rešet, redosé, sité i. dr. robo ter zraven korondiče pobiral. Kakšne uspehe bodeva dosegla, vam bodeva, gospod urednik, še že poročala. — Neznasekdo.

Iz Dramelj. Letošnje leto se je tukaj sezidala šola 4razrednica, katera stane okroglih 15 tisoč gld., sedaj je gotova in prepuščena svojemu namenu. Poučevale bodo 4 učiteljske moči. Samo nekaj nas skrbi, da ne bodo mogli naši otroci do šole; cesta, katera je tako v slabem stanju, je še vedno nepopravljena. Večkrat se je že začelo, pa nikdar končalo. Občinski možje, ganite se, da vam ne bodo otroci obtičali v blatu. Šola lepa in cesta grda, to ne gre skupaj! — Tu pri cerkvi je bilo letos mnogo popravila; novi strelvod, križ in jobolko je na novo pozlačeno, katero delo je izvršil v občno zadovoljnost g. I. Kregar, klepar v Celju. Pretekli teden je dobila farna cerkev 3 nove svetilnice, dva stranska oltarja, nove svečnike, katere je izdelal g. I. Kager, pasar v Celju v zadovoljnost vseh faranov, posebno pa naših pridnih mladeničev in deklet, ki so pridno skupaj zbirali darove za svetilnice. Sploh so vsi farani radi k temu pripomagali, za kar se jim na tem mestu prav srčno zahvaljujemo. — Drameljčan.

Narodna popustljivost. Celjski slovenski odvetniki so sklenili še nedolgo, da bodo v uradih govorili z uradnimi osebami samo slovenski. Vsi Slovenci so ta — samoumeven sklep radostno pozdravili. Zdaj pa prinašajo nemški časniki z zbudljivim veseljem sklep, da je jeden izmed njih kar najsréčnejši, če more z uradniki nemški govoriti. Če je to istina, potem bomo odvetnikovo ime javno imenovali. Sedaj niso časi, da bi bili v narodnih stvareh popustljivi.

Dunajski Slovenci. Sprejmite, predragi nam rojaki, tudi od nas dunajskih Slovenk in Slovencev pristréne pozdrave. Dolgo je že, odkar se dunajski Slovenci nič niso oglasili v «Našem Domu». Mislili ste že gotovo, predragi nam rojaki, da smo se že poizneverili naši sveti veri in predragi nam besedi materini. O nikakor ne! Mi smo še vedno zvesti Slovenci in Slovenke, če ravno na tujem. Kolikor nam je možno, se radi zbiramo v društvu «Zvezde». Minulo je krasno poletje, in ž njim tudi zlate počitnice in izleti na de-

želo; nastopila je hladna deževna jesen. A zaradi tega se ne bomo žalostno držali, temveč ravno zdaj, ko so se nam povrnili znanci s krasne dežele v pusto zidovje nazaj, se bomo zopet marljivo gibali. Dosedaj imamo samo jedno slovensko društvo; a če Bog da, imamo v kratkem drugo slovensko društvo ustanovljeno; samo poguma je treba. To društvo nas bo tudi v verskih rečeh v slovenskem jeziku poučavalo. Vemo, da bo pristaše ptujskega »Štajerca« zeblo v zoké, ko bodo videli, da tudi v glavnem mestu našega cesarstva Slovenci vrlo napredujejo. Le tako naprej, pa bo že! Saj srce zvesto kakor zdaj, ostalo bode vekomaj! V priložnosti zopet kaj zveste! — P. J., dunajska Slovenka.

Pred izseljevanjem v Vestfalsko svari avstrijski konzulat v Kelmorajnu (Kolonj, Köln) ob Reni, ker je v premogopkih dovolj delavcev in je zaslužek jako slab, stanovanja in živila pa jako draga.

* * *

Za koroške Slovence. Jasno je kot beli dan, da se ne moremo zanesti na sodbo takega sodnika, ki ne razume popolnoma jezika strank, ki iščeta pred njim pravice. Vedno se nam je bati, da nas ni razumel in da je krivo razsodil. Sodniki pa, ki krivo razsojajo, niso nobeni sodniki, njim ne moremo zaupati. Na Koroškem je po sodnijah v slovenskih okrajih vse polno takih sodnikov, ki niso zmožni slovenskega jezika. Ljudstvo išče pred sodnikom pravice, sodnik pa ga ne razume! Ali je to prav, ali je to modro? Proti takim krivičnim razmeram na slovenskem Koroškem se je, kakor je našim čitateljem znano, odločno postavil slovenski odvetnik v Celovcu dr. Janko Brejc. Terjal je, da ima na slovenskem Koroškem slovenski jezik pri sodiščih vsaj isto opravičenost, kakor nemški. Imel je vsled tega v sodnih dvoranah s sodniki in nemškimi odvetniki hrupne prizore. Neustrašljivi g. dr. Brejc se ni udal. To je zelo hudo zadelo koroške prusake. Zagnali so krik, kakor divjaki. Vse se je začelo protiviti narodnim nakanam g. dr. Brejca. Najprej so se postavili zanj njegovi slovenski tovariši, odvetniki. Dne 25. oktobra so imeli shod v Ljubljani, na katerem je koroški rojak dr. Müller označil krivde, ki se gode koroškim Slovencem po sodnijah in kjer se je izrekla zahvala dr. Brejcu za njegov nastop ter se ga naprosilo, naj ne omaga v narodnem boju. Zadnji petek pa je tudi trgovska in obrtna zbornica izrekla obžalovanje, da se Slovenci na Koroškem zatirajo in njihove pravice teptajo ter zahtevala popolno enakopravnost slovenskega jezika z nemškim. Upamo, da se bodo tudi koroške slovenske občine oglasile ter se v krepkih izjavah potegnile za pravice milega slovenskega jezika. Vsi Slovenci z žalostjo gledajo na Koroško, kjer morajo njihovi bratje toliko trpeti zaradi slovenske stvari. Toda koroški Slovenci, ne udajte se, ostanite zvesti materi Sloveniji!

Osebnosti. Vladni svetovalec pri c. kr. deželni vladi, g. Fr. Kolenc, je stopil v pokoj. Tem povodom mu je cesar podelil v priznanje dolgoletnega zvestega službovanja naslov dvornega svetnika. G. Kolenc je bil svoj čas okrajni glavar v Velikovcu. — C. kr. deželne brambe ev. oficijal Jos. Haider v Velikovcu je dobil

časno svetinjo za 40-letno zvesto službovanje. — V Libušah je umrla gospa Ana Hözl, žena tamošnjega nadučitelja. — Za laškega konzula v Beljaku je imenovan tamošnji trgovec Lor. Scarpa. — Sodnijski adjunkt v Pliberku, g. dr. E. Wudich, je imenovan za okrajnega sodnika v Borovljah, sodnijski adjunkt g. K. Reimoser v Celovcu pa za namestnika državnega pravdnika v Ljubnu. Za okr. sodnika v Velikovcu je imenovan sodn. tajnik g. J. Kapun v Mariboru. — Prestavljen je notar g. J. Haas iz Velikovca v Maribor. — Žandarmerijski stražmojster A. Kral v Celovcu je dobil srebrni zaslužni križec s krono. — V Beljaku je dne 14. okt. umrl tovarnar in bivši drž. poslanec Jak. Moritsch, star 78 let.

Duhovske zadeve. V sredo 14. okt. sta preminula dva mlada duhovnika krške škofije. Pri sv. Petru v Lesu je po osemdnevni bolezni umrl župnik č. g. Benedikt Hochl, star 29 let. Unelo se mu je slepo črevo. Porodil se je dne 21. marca 1874 v Št. Pavlu v labudski dolini, bil v mašnika posvečen dne 18. julija 1897. — V Radlah blizu Greifenburga je umrl župnik č. g. Anton Prucher, star 38 let. Bolehal je dolgo časa za boleznijo na pljučah. Porodil se je dne 12. oktobra 1865 v Gratweinu na Štajerskem, bil v mašnika posvečen dne 19. julija 1892. N. p. v m! — Č. g. Jos. Sporn, župnik v Pečnici, je imenovan za župnika v Hodišah. — Prestavljeni so g. provizor Ant. Kaplan iz Št. Jurija ob Zili v Medgorje; g. Jos. Štefan, kaplan v Volšbergu, za provizorja v Št. Peter v Lesu. Za provizorja v Radlah je imenovan tamošnji kaplan g. B. Gusger.

Celovec. Zopet nam dà protislovensko ravnanje ravnatelja tukajšne c. kr. obrtne šole g. Hess-a povod, se pritoževati zoper zatiranje slovenskih učencev. Pred par tedni se gresta dva fanta, učenca Mohorjeve tiskarne, vpisovat v večerno obrtno-nadaljevalno šolo (Gewerbl. Fortbildungsschule). Ravnatelj, ki ju je vpisoval, vpraša osorno prvega: Muttersprache, deutsch oder windisch? In ko mu ta neboječe pove: slovenski, je to ravnatelja vidno razkačilo, kakor bi ga bil pičil gad. Toda ostane še miren in izprašuje drugega. Ko mu tudi drugi pove, da je potome slovenske matere in rojen v Šmartnu nad Beljakom, se mu je zdelo to pa že odveč in je zakričal: In St. Martin bei Villach spricht man deutsch! (V Šmartnu nad Beljakom se govori nemški!) in ga je tudi zares vpisal za nemca. Tako torej ravna c. es. kr. uslužbenec s slov. učenci, ki bi naj bili nepristranski; mi pa naj molčimo in se pokorimo!

Iz Slovenje-Koroške. Prilicno mi pride v roke neka razglednica, ki je bila sicer dobro slikana in slovensko popisana, na katere zadnji strani pa se je bral — nemški naslov: Naj Prejme L. K. Sakfajte Rink Nr. 52. Postata Klagenfurt. Kertn. Ne vem, ali bi se temu smejal, ali kaj? Pomilovati pač moram dotično osebo, ki je pisala ta naslov, ker misli, da razglednica, na katere naslovni strani se ne blesketa in šopiri blažena nemščina, se na pošti ne sprejme in ne odda. Ali ne uvidite, da s takim počenjanjem sami sebi kopljete grob? Ravnajte se, dragi Slovenci, po geslu, ki pravi: Vsakemu Slovincu se piše slovensko pismo; zavitek v katerega se pa zavije slovensko pismo, naj pa diči naslov v naši slovenski

govorici. Ako se ravnamo po teh besedah, bo izostalo dosti neumnostij, ki se še danes vidijo sem in tja na naslovih pisem.

Škocijan. V zadnji številki smo brali vabilo, v katerem je vabila tukajšna Ciril-Methodova podružnica svoje ude, kakor druge zavedne Slovence in Slovenke na svoj letni občni zbor v gostilno »pri Majarju.« Točno ob 4. uri pop. stopi znani in prezaslužni boritelj za slovenske kmete na Koroškem, preč. g. Val. Podgorc na pripravljen govorniški oder, ter nam razlaga pomen šol in potem preide med smešnicami na koroški deželni zbor, katerega biča s pikrimi opazki. Pohvalno omenja v prvi vrsti našega slov. poslanca g. Grafenauerja, potem pa tudi druge krščansko-nemške poslance: gg. dr. Pupo-va-a, Weiss-a in Krampf-na. Njegovemu govoru so sledili burni »Živio-« klici. Nato nastopi naš nekdanji dušni pastir preč. g. V. Poljanec, ki govori gladko svoj govor čez besede: »Kaj je treba slovenskim Korošcem, da rešijo svojo mladino?« Opo- minjal nas je, naj ustanavljamo društva, bralna in izobraževalna, kakor tudi cerkvene bratovščine. Omenjal je, da je po njegovem opazovanju ravno tam, tiste fare, v katerih so lepo razvite cerkvene bratovščine, je tudi ljudstvo v narodnem oziru bolj navdušeno in zavedno. Potem je svaril slovensko ljudstvo pred obilnem zavžitju opojnih pijač, posebno pred žganjem. Priporočal je tudi med svojim govorom slovenski mladini »Naš Dom«, narodnjakom pa »Mir.« Z vidnim zanimanjem je naše pridno slovensko ljudstvo sledilo govoru. Nato pa nas je zabaval domači pevski zbor, ki še, hvala Bogu, ni popolnoma zaspal. Splošno pozornost pa je zavzemala gospodična Novak-ova, sestra vrlega rodoljuba v šinški zadrugi Albina Novak-a, s svojim izvrstnim popevanjem narodnih pesmij. Čez nekaj časa pa nastopi znani reberski Ožbej v obče veselje vseh navzočih, ki so ga pozdravljali s »Slava-« klici. Pripovedoval in razlagal nam je svoje starine, da smo se smejali, da bi se bili skoro valjali; dá to vam je »kujon,« o katerem že žrgoli vsak vrabček na strehi. Za tem smešnim prizorom pride zopet resna in za naše razmere jako važna točka. Preč. g. V. Poljanec prevzame v drugič besedo in razlaga v krepkih, izbranih besedah, kako potrebno da je, da razume sodnik toženca kakor obtčenca in priče. To zadevo pojasnjuje z znano prigodbo z Bratušo na Sp. Štajerskem. Nato opravičuje in odobrava zahteve našega vrlega koroškega prvoboritelja dr. Janko Brejca. Nato pozove vse navzoče naj zakličejo trikratni »Živijo« slavnemu Reberskemu Ožbeju, čemur se vsi navzoči rade volje odzovejo. — Ker je bil ta dan letni občni zbor, bi se imel voliti tudi po pravilih novi odbor, a bil je enoglasno dosedanji, krepko delujoči potrjen. Sedaj sem, mislim, pri koncu; toda ne! Še nekaj! Gostilna, v kateri se je vršil shod, je imela razobešeno narodno trobojnico. To je prav! A hišo še zmiraj diči tisti napis v — blaženi nemščini, namreč: »Gasthaus und Fleischhauerei.« Zavedni Slovenci s poročevalcem vred želimo, da se mesto nemškega napisa napravi slovenski. Pa zares naj o tem predmetu te vrstice zadostujejo. Naj mi pa še bode dovoljeno označiti naše »narodne« fante. Oh, kako visoko še držijo nekateri svojo zastavo narodne zaspanosti. Človeka kar srce boli; tako je tudi na ta

slovenski shod prišel junak, kakih 19 ali 20 let star, katerega prsi pa je dičila kravata v — nemških barvah. Ali to ni smešno in skrajno žaljivo za narod? Toda opravičuje se to dejstvo z nevednostjo, kajti na klobuku je pa imel slovenski trak, ki so že precej v navadi pri nas, a ne vejo kaj pomeni. Tako je torej omenjeni fant spredaj Nemeč, zadej pa Slovenec. Dolžen pa ni ostal pokazati, da razume tudi par nemških besed, ki jih je govoril tamkaj svojim nezavednim prijateljem. Fantje škocijanski! modrejše je, da se svoje lastne slovenske govornice do dobra naučimo in pri njej ostanemo. Ne dajmo se zapeljevati od tistih velikovških vsenemcev, ki mislijo, da bodo rešili celo nemštvo, ako nam ponujajo svoje črno-rudeče-rumene kravate, češ: te so fortschrittlich. Naj zadostuje to grajanje. Hvala naj bo izrečena vsem vdeležencem, posebno pa gg. govornikom, gg. pevcem, preč. duhovščini za poset, kakor tudi vsem drugim, ki so kaj prispeli, da se nam je ta dan dobro obnesel. Ako Bog dà, se o pustu zopet vidimo; do tedaj pa bodi širni svet, ki ga obiskuje »Naš Dom«, prizrčno pozdravljen!

Bogastvo in dolgost življenja. Milijonarji navadno dolgo žive. V letu 1892 je umrlo pet angleških milijonarjev po 68 let starih. V letu 1901 je umrlo osem angleških milijonarjev v povprečni starosti 72 let ter zapustilo približno 30 milijonov premoženja. V letu 1900 je umrlo devet angleških milijonarjev v povprečni starosti 74 let, ki so zapustili 90 milijonov premoženja.

Nesrečni bavarski kralj Oto I., ki ni nikdar vladal, dasiravno se vsa vladarska dela v njegovem imenu vrše, je praznoval zadnjega septembra 55letnico svojega rojstva. Blazen živi daleč od stolnega mesta na gradu Fürstenried in opravlja — otročja dela. V jeseni najraje pobira kostanje. Tudi po zimi mu morajo sluge natresti kostanja po vrtu, da ga pobira, kakor majhen otrok. Ker ga zelo dobro čuvajo, morebiti Bavarska še ne dobi dolgo časa svojega pravega vladarja.

Zmagali so. V obrtnih šolah v Lvovu je bil ustavljen naučni minister pouk o poljski zgodovini. Poljski obrtniki so se temu vstavili ter niso hoteli pošiljati več svojih učencev v te šole. Pomagalo je. Naučni minister je izdal galiskemu dež. šol. svetu novo naredbo, po kateri se uvede zopet pouk o poljski zgodovini. Možatost kaj izda!

Spomenik sluge. Kakor se poroča, dal je angleški kralj Edvard odstraniti v svojem gradu Balmoral scho John Browna. John Brown je bil najprijubnejši sluga kraljice Viktorije. Zaradi njegove zvestobe postavila mu je kraljica po smrti v svojem gradu marmornato scho in sicer na nekem prostoru, katerega je mogla videti skozi okno. Med zavidniki tega sluge je bil tudi sedanji kralj Edvard, zato je dal sedaj odstraniti scho iz gradu in odkupil njegovim sorodnikom hišo, katero jim je podarila kraljica Viktorija. Sorodniki so vzeli tudi dotično scho s seboj.

Sanje ali prikazen. Pred kakimi 45 leti je šel iz reškega kapucinskega samostana kot misijonar v Indijo o. Angelik, Hrvat iz Granice. Ko je nekaj let vrli kapucin neumorno tam deleva, bil je imenovan škofom «in partibus» za neko

indiško škofijo. Kot škof je prišel iz daljnih dežel obiskat svoj samostan in svojo domovino in se je na potu v spremstvu provincijala o. Avguščina in svojega sorodnika o. Ljudevita za en dan vstavil pri trnovskem župniku-dekanu g. Grašiču. Do nekaj časa je pisec teh vrstic stanoval kakor duh. pomočnik v sobi, kjer je takrat obedoval indijski škof misijonar. Obhajali smo nekoč slovesno tridnevnico s popolnoma odpustki; ne spominjam se v kak namen. Pomagala sta nam domačim duhovnikom izpovedovati, kakor sicer pogostoma, reška kapucina o. Avguštin in o. Ljudevit. Po končanem delu in po večerji smo se nekoč vsi podali počivat. Brž ko sem legel, in sem ležal v nekakem polspanju in nisem se nikakor trdo spal, zazdelo se mi je, da so se vrata odprla in da mi je v sobo stopil kapucin z zlato verižico in križem na prsih in višnjevo čepico na temenu. Počasnih korakov se mi je približal vzhodju in rekel: «Povejte Ljudevitu, da sem umrl.» Ko sem se nekoliko vzdramil, uprl sem oči na čudnega kapucina; ali videl nisem več nič, kakor je prišel, tako je izginil. Kajpada sem povedal zjutraj kapucinoma čudne sanje in opoldne je prišlo to v razgovor pri kosilu. Kapucina sta se smejala in nista pripisovala temu nobenega pomena. Dejala sta: «Škof Angelik je, hvala Bogu, zdrav in vesel; še pred par dnevi nam je pisal.» Mislite si, kako sta ostrmela, ko sta prišla po končani pobožnosti v Reko, kjer jih je čakalo poročilo, da je njihov sobrat, škof o. Angelik umrl po kratki bolezni. Tudi jaz in z menoj trnovski duhovniki smo se čudili, ko smo prejeli o. Ljudevitovo pismo, — pismo, ki nam je naznanjalo škofa Angelika smrt. Kapucini so se večkrat pozneje pogovarjali o tem vsekakor jako čudnem slučaju. J. B—c.

V medvedji pasti vjet. Iz Lipto-Szf. Miklos se poroča: Tukajšnji pisatelj Havlasza, strasten hribolazec, napotil se je na Krivan. Na potu skozi gozd stopil je z nogo na medvedjo past, kakera ga je tako trdo prijala, da je ležal celih 24 ur vjet. Čez 24 ur ga je našel gozdar ter ga hotel, misleč, da je lovski tat, ustreliti, na kar mu je Havlasza razložil cel dogodek. Past mu je nogo zelo nevarno poškodovala.

Deževalo prepelice. Nad mestom Vel. Becskerek se je nedavno vtrgal oblak. Ljudje v hišah so slišali, da je med silnim dežjem neprestano težko kapalo na strehe. Po dežju so bile ulice skoraj pokrite s prepelicami. Močni dež je trumo prepelice, ki so se vračale na jug, zalotil ter jih zmočil, da niso mogle več leteti, temveč so popadale z visočine ter se pobile. Revnejši ljudje so ta «božji blagoslov» nabirali v koše, da si preskrba pečenke.

Nuna — rešiteljica življenja. Na gradu Adalberta Dercenyi v Spodnji Pocernci na Čškem streže nekemu bolniku nuna Marija Leonarda. Ko se je te dni sprehajala ob tankajšnjem ribniku, čula je klice na pomoč. Htela je na mesto, odkoder so prihajali klici ter zapazila mladega moža, ki se je potapjal. H. tro je potegnila plašč raz sebe ter ga vrgla potaplajočemu, kateri se ga je krčevito oklenil. Nuna je nato moža potegnila na suho.

Matere, pazite na otroke! V soboto, dne 17. okt. se je zgodila nekim v St. Marjeti ob Rabi stanujočim starišem velika nesreča. Okolu 7. ure zvečer pustila je

mati svoje pet let staro dete samo. Med tem časom splezalo je dete samo na ognjišče, kjer je gorel ogenj, ter si zažgalo obleko. Na njegovo vpitje prihitela je prestrašena mati in res se ji je posrečilo pogasiti ogenj. V nedeljo pa je dete nekoliko iz strahu in nekoliko vsled opeklin umrlo.

Kako se plačuje evropske vladarje. Novine so izračunale, koliko plače prejmejo evropski vladarji za vsako minuto svojega delovanja. Recimo, da rabijo za odpravo državnega posla vsak dan šest ur, tedaj dobiva za eno minuto delovanja: ruski car 405 kron, avstrijski cesar 175, laški kralj 108, nemški cesar 88, angleški kralj 75, španski kralj 72, švedski kralj 48, belgijski kralj 24, francoski predsednik 9, rumunski, geški in srbski kralj 8 kron.

Oporoka kralja Aleksandra. Med zapuščinno umorjenega srbskega kralja Aleksandra se je baje nahajala tudi oporoka, katera je pa brez sledu izginila. V njem so se nahajale natančne določbe njegovega premoženja. Kralj je želel, da bi bil pokopan na strani svoje matere, kraljice Natalije, in sicer na avstrijski zemlji. Oporoko so baje kraljevi prijatelji izročili neki Obrenovičem prijazni rodbini.

Molitev nedolžnega otroka.

Spisal I. N.

Bil je poznojesenski večer. Mrzli sever je podil temne oblake pod nebom, iz katerih so padale polagoma majhne snežinke. V predmestju mesta N. sedela je v nezakurjeni sobici mlada žena, kateri se je poznala na licu skrb in beda. Čelo podpirala si je z roko in zamišljeno zrla pred se.

»Mati! mene zebe.«

Ž. na se predrami iz zamišljenosti ter se ozre proti postelji, kjer je slonela kacij pet let stara deklica.

»Barbika! zakaj se pa ne vležeš ter ne zaspiš?«

Deklica se vleže ter potegne odejo na se. Z milimi pogledi se obrača proti materi, pa ker se ona ne zmeni, stopijo nji solze v oči ter tečejo po nežnih ličicah. Mati videla je dobro te solze in v srce se ji je smilila hčerka; a pomagati ni mogla.

»Mati! lačna sem!« reče deklica z rahlim glasom.

Te besede zabole mater v srce in solze ji stopijo v oči. Pogleda okrog, pa jesti ni bilo nikjer nič.

»Barbika, kruhek je odšel spat! Le lepo zaspi, mogoče se ti bo o njem sanjalo«, spregovori žalostno mati.

Barbika je zaihtela ter kmalu zadremala, mati pa se je zatopila v spomine iz preteklih let.

Pred oči ji stopi ona hišica pod zelenim hribočkom, kjer je v nedolžnem veselju preživela otročja leta ter se razvila v zalo deklico. Spet vidi v duhu na mrtvaški postelji svojega očeta, ki so ga v njeni zgodnji mladosti položili v hladen grob. Sedaj se ji spet zazdi, da nji dcnijo besede rajne matere po ušesih, katere je spregovorila na mrtvaški postelji: »Frančka, imej Boga vedno pred očmi in...« Uboga mati dalje ni mogla govoriti; smrt ji je zastavila besedo. Kako zvesto je tedaj sklenila spolnovati ta njihov zadnji opomin, pa pozabila ga je...

Spet vidi v duhu, kako je prihajal k njej vasovat kreposten fant Luka, ki ji je znal tako prilizljivo govoriti. Kako rada

bi ustregla njegovi prošnji, da bi postala njegova žena, da bi ne bil brezverec — socialdemokrat. Pa poklgoma se je dala pogovoriti ter je pozabila opomin svoje rajne matere. Poročila se je, toda le posvetno, ker o cerkvi Luka ni hotel ničesar slišati.

Spet vidi v duhu, koliko žalosti in bridkosti je pretrpela skozi teh pet let, ki so se ji zdela cela večnost. Trudila se je na vso moč, da je sebe in hčerko pošteno preživela. Vrhtega pa je še morala skrbeti Luki za hrano, ker je on ves svoj zaslužek na žganju zapil.

Spet se zamisli v one trenutke, ko je Luka okoli polnoči prikel pijan domov in če mu ni mogla dati hrane, ker je večkrat sama z hčerko morala stradati, — kako neusmiljeno jo je pretrepal.

Spet se z žalostjo zamisli, kaj bode z njima za naprej, ker nimata niti suhe škornjice več pri hiši. Luka pa že tri noči ni bilo domov, da bi njima kaj pomagal.

Ura odbije devet ter zdrami Franco iz zamišljenosti. Pogleda s solznimi očmi na hčerko v postelji, ona mirno spi. Ogrne si suknjo ter se poda v viharno noč.

S težkimi koraki napoti se Franca po ulici proti gostilni »pri rudečem praporju«. Ko pride do vrat, postoji. Ven iz sobe zasliši pijane glasove svojega Luke. Opre duri. Majhna svetilka razsvetljevala je sobo, kjer je v kotu zraven Luke sedelo še šest drugih pivcev. Grczen smrad po špirtu razprostiral se je po sobi.

Franca se poda k Luki ter prosi s povzdignjenimi rokami: »Če imaš, Luka, količ kaj srca do me in do hčerke, pojdi domov, ali pa kupi vsaj za Barbiko nekaj kruha, da ne bo sirota od lakote umrla.«

»Kaj, baba te hoče komandirati? zaženo se pivci v ostuden smeh.

Luki se divje zažare oči. Plane izza mize, obloži Franco z gorkimi klicutami ter jo potisne skozi duri.

Nekoliko časa Franca postoji pred vrati, potem pa se poda naprej; sama ne vedoč kam. Zopet postoji. Burja zatuli izza voglov hiš in snežinke se igrajo okoli nje. Spodaj pod njo pa šumi bistra reka ter jo vabi k sebi. Franca se poda k njej. O kako prijetno šume valovi, kakor bi ji igrali ljubeznjivo melodijo. Stopi do kolen v vodo. Oj kako lahko ji postaja pri srcu in valovi spenjajo se proti njej, kakor da bi jo hoteli objeti. Nagne se — pa v tem trenutku burja spet močno zatuli in Franca sliši glas:

»Frančka, imej Boga vedno pred očmi!«

Franca se zdrzne. »Ali ni to glas rajne matere«, reče sama pri sebi. Šele sedaj spozna, kaj je mislila storiti. Poda se proti domu, kjer prejoče celo noč.

Bil je že dan, ko se Barbika zbudi ter zakliče: »Mati!«

»Kaj je, Barbika?«

»Sanjalo se mi je, da so prinesli očeta vsega krvavega, mrtvega domu.«

Franca strepeta ter reče:

»Moli, Barbika, da se res očetu kaj hudega ne pripeti.«

Dekletce je pokleknilo zraven postelje ter začelo z milim glasom moliti: »O Marija, mati božja, prosi za mojega očeta, da se jim nič hudega ne pripeti, temuč da postanejo pridni in namesto v krčmo pridejo domov ter mi prinesejo kruheka in drv, da naju z materjo ne bo zeblo. Oče naš...«

Ali je Marija uslišala nedolžno otročjo molitev?

* * *

Piščal lužinske tovarne brizgala je na vso moč ter klicala delavce na delo. Kurjači metali so premog v strojne peči, kakor bi hoteli samemu peklu razbeliti in stroji so se sukali, kakor bi bilo za stavo. Delavci so trumoma prihajali skozi začrnena vrata v tovarno ter šli vsak na svoje delo. Že je odbrizgalo, ko pridejo Luka in tovariši zelo pijani ter se napotijo po hodniku nad stroji proti inženjerjevi pisarni. Ko pridejo do sredine, bile so late poprek, ki so zabranjevale pot. Prejšnji dan se je namreč tram zlomil in danes so mislili narediti novega.

»Kaj hudiča, ali še nam hočejo tukaj pet zabraniti?!« zakriči jeden ter vrže pregrajo na stran. Ravno v tem trenutku zasliši Luka spodaj glas: »Oče, oče...!« Hitro gre pogledat, kaj bi bilo. Pa komaj je stopil na prag ter se ozel proti strojem, zasliši nad seboj močen hrušč in bolesten krič. Polovica hodnika se je vdrla in vseh šest pijancev zletelo je med stroje, kateri so naprej opravljali svoje delo.

Piščal začela je zopet močno brizgati, stroji se ustavljati, delavci in ljudje iz mesta vreli so skupaj, kajti hitro so vedeli, da se je prigodila velika nesreča, ker še nikdar ni dvakrat zapored brizgalo. Med veliko množico, ki se je zbrala, bile sta tudi Franca in Barbika. — Izmed strojev so prinesli šest razmesarjenih, polomljenih, mrtvih trupel. Kdo more popisati žalost družin ponesrečencev.

Luka poda se k ženi, prosi jo odpuščanja ter ji obljubi, da hoče postati odsedaj drugačen človek. Pove jej tudi, kako ga je nek klic rešil gotove smrti.

Franca ga v dokaz odpuščanja objame ter pravi: »Ljubi moj Luka! za to rešitev se imaš zahvaliti božje Materi, ki je uslišala molitev najine hčerke Barbike, ko je molila za te, opominjana vsled hudih sanj.«

Luka vzame hčerko na roke ter pravi: »Ti si bila torej moj angel varuh? Sedaj pa pojdemo v cerkev, da se zahvalimo Bogu za to čudovito rešitev.«

Odslej je postal Luka skrben oče, ljubeznjiv mož ter vzgleden delavec. V tovarni bil je Luka v kratkem postavljen za nadzornika ter je bil spoštovan od vseh delavcev. Tako je zasijal v to odzdej katoliško družino pravi mir in sreča.

Listnica uredništva.

Maribor—Makole. Ker v tej številki že pričujemo en lov na korondiče, smo Vaš dopis odložili na pozneje. Prijateljski pozdrav.

Izjava.

Midva, Leopold Prevolnik in Josip Aberšek, izjaviva, da nisva razširjala razžaljive vesti o g Josipu Purkart-u. Ato pa bi se blo to vendar zgodilo, tako preklicujeva iste vesti.

Pri Sv. Vidu, dne 28 oktobra 1903.

Leop. Prevolnik l. r. Josip Aberšek l. r.
posestnik, Mislinje. posestnik, Sv. Vid.

Potrjeno pri c. kr. sodnji Slovenjgradec.

Najcenejša prodajalnica ur, zlatnine in srebrnine, optičnih predmetov, godbenih avtomatov, gramofonov

Dietingerja naslednik T. Fehrenbach

Maribor, Gosposka ul. 26, filijalka Dravska ul. 2.

Remonter ura iz nikla	gld.	1 80
črna jeklena rem. ura	"	2 60
srebrna remonter ura	"	3 40
srebrna verižica	"	— 95
srebrna vratna verižica	"	— 35
14 karat. zlata ženska remonter ura	"	8 90
14 karat. zlata možka remonter ura	"	16 80
14 karat. zlata verižica	"	5 50
14 karat. zlati prstan	"	1 90
14 karat. zlati uhani	"	1 50
ura na nihalo	"	4 20
ura z godbo	"	6 40
okrogle kuhinjske ure	"	1 65
ure budilnice	"	1 50

in naprej.

Vsaka ura je izkušana in natančno urejena. — Popravljanje ur, zlatnine in srebrnine 50 kr. — Ilustrovani ceniki o urah, zlatnini in srebrnini zastonj in franko. — Zamenja se stara zlatnina in druge starinske vrednosti. 29

Boljše kakor v vsaki drugi trgovini

se kupi v manufakturni trgovini z blagom 37 1-5

P. Srebre, pri Mariji luški, Maribor,

Tegetthoffova ulica št. 23.

Sukno za moške od 70 kr. do najfinejše vrste, **volneno blago za ženske** od 15 kr. naprej; **barhent** bel, moder, ali pisan od 16 kr. naprej; **platno** belo in pisano od 9 kr. naprej; **svileni robci** od 70 kr. naprej; **koče** za konje od 90 kr. naprej; **odeje** in **rjuhe** na veliko izber. — Nadalje prodaja

— pohištva —

mehkega in trdega, po zelo znižanih cenah; **zofe, divane, preproge** z zastori itd. itd.

◆ Za velečastite gospode duhovnike najfinejše sukno za talarje in obleke. ◆

Svoji k svojim!

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 19 v Medjatovi hiši v prtiličju
vsprejema zavarovanja vsakovrstnih **poslopj. premič-**
nin in **poljskih pridelkov** proti požarni škodi, kakor tudi

16 **zvonov proti poškodbi.**

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v Ljubljani, kakor tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta posel. — Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Slovenel! pristopajte k domači zavarovalnici!

Edina slovenska
zavarovalnica.

Samo pri

MATEJ-U STERGAR

“pri zvezdi“

Maribor, Gosposka ulica št. 11

tudi zastonj!

Ker sem kupil veliko množino zimskega blaga, priporočam mojo raznovrstno zalogo **sukna, lodna, barhenta, lodna za ženske obleke, Jägrovo zimsko perilo, robce** itd. po zelo nizkih cenah. Vsaki kupovalec, ki kupi pri meni za 20 gl. blaga, dobi 1 komad spodaj navedenih reči zastonj.

Zastonj dobi vsakdo

ki kupi za 20 gold. blaga		ki kupi za 10 gold. blaga	
1 slamnjačo ali	mederc	2 para nogavc ali	1 obrisalko
1 moško zimsko srajco	čajg za hlače	1 par zimskih nogavic	1 srajco za dečka
1 spodnje hlače	šal	1 par rokavic	2 kravati
1 janker, barhent za bluzo	svilen robec	pol duceta žepnih robocev	2 robca za glavo

Kdor pa nakupi za 50 gl., dobi zastonj sukna za celo žensko obleko v vrednosti 4 gl. ali pa čajg za celo obleko, tudi v vrednosti 4 gl. samo pri M. Stergar „pri zvezdi“, Maribor, gosposka ulica 11.

Podružnica

Lončarec & Havelka.

Otvoritev trgovine z mešanim blagom

pri Sv. Lenartu v Slov. goricah (v Poličevi hiši).

Usojava si uljudno naznaniti, da sva otvorila

— v četrtek, dne 15. oktobra 1903, —

pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah v Poličevi hiši trgovino z mešanim blagom, kakor tudi z železnino, manufakturnim in špece-rijskim blagom.

Kupovala in prodajala bodeva tudi vsakovrste deželne pridelke. Priporočava se p. n. občinstvu za mnogobrojni obisk ter ga prosiva, da nama ohrani dosedanje zaupanje v polni meri.

Z odličnim spoštovanjem

Lončarec & Havelka,

glavna trgovina v Ptuj,
podružnica z mešanim blagom pri
Sv. Lenartu v Sl. g.

2-3

42

Bolete

za stojino na živinskih sejmih
s tekočimi številkami nareja na
zahtevanje točno in po ceni
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Ravnokar je izšla

družinska pratika

za leto 1904.

43

Družinska pratika za leto 1904

s krasno barveno sliko: **Sveta družina** na ovitku, je **najlepša izmed vseh slovenskih pratik**. Nje vsebina je zelo zanimiva in raznovrstna ter ima mnogo ličnih slik. — Cena posamnim komadom **24 vin.** Ojemaleci na debelo dobé jo mnogo ceneje pri naslednjih tvrdkah v Ljubljani:

Auer-Korenčan, J. Kordik, A. Krisper, H. Ničman in V. Petričič.

Dobiva se in zahteva naj se v vseh trgovinah na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, v Istri in na Goriškem.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Prva slovenska trgovina
z manufakturnim blagom

JOŽEF ULAGA

v Mariboru, Tegetthoffova ulica 21,

38 priporoča svojo 5-26

veliko zalogo vsakovrstnega blaga
za moške in ženske obleke
ter tudi vsakovrstne odeje, robce,
preproge itd.

Vse po najnižji ceni. — Vzorci s pošiljajo poštine prosto.

Vsakdo, kdor nakupi pri meni za 30 kron blaga, dobi, ako pošlje svojo fotografijo, svojo veliko sliko, ki je vredna 10 K.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Slovenci! Rodoljubi!

Darujte radi za

Dijaško kuhinjo v Mariboru!